

Sanktuarium św. Anny w Oleśnie

Od ponad 500 lat kościół św. Anny urzeka swoją historią, architekturą i wyjątkowym klimatem. Jest jak drogocenny klejnot, skarb dany w depozyt Ziemi Oleskiej. Wrośnięta korzeniami pradawnej sosny „oleska róża zakłeta w drewno”, architektoniczna perła Opolszczyzny, jest żywym pomnikiem wiary, miłości i estetycznej wrażliwości naszych przodków.

Świątynia ta ma średniowieczny rodowód i legendarne korzenie. Jej powstanie związane jest z pewnym podaniem. Nieopodal Olesna, w gęstym lesie, na starej sośnie wisiał wizerunek Świętej Anny, umieszczony tam przez księżną Jadwigę, świątobliwą małżonkę Henryka Brodatego. Do tego właśnie drzewa ostatkiem sił dobiegła pewna dziewczyna o imieniu Anna, ścigana przez zbójców. Upadła na kolana, kurczowo obejmując pień sosny i ze łzami w oczach wołała o ratunek do swojej patronki. I cud się wydarzył, napastnicy przeszli tuż obok, ale dziewczyny nie dostrzegli, bo stała się dla nich niewidoczna. Ocalona, powróciwszy do swoich rodziców, opowiedziała z przejęciem o przedziwnym zdarzeniu. Wdzięczni rodzice uratowanej polecieli wyrzeźbić figurę Świętej Anny Samotrzcę (Samotrzeciej) i zawiesić ją na cudownej sośnie. Kościół św. Anny zbudowano właśnie wokół tej cudownej sosny, której obcięto wierzchołek i konary, a pień do dzisiaj podtrzymuje ołtarz główny. Ówczesny niewielki drewniany kościółek wzniesiono w 1444 r. i miał rozmiary dzisiejszego prezbiterium.

Sława tego miejsca roznosiła się po okolicy. Licznych pielgrzymów ze Śląska, Polski, Czech i Moraw nie mógł pomieścić mały kościółek, dlatego wybudowano większy. Nowy został poświęcony przez biskupa wrocławskiego Jana V Turzo 18 kwietnia 1518 r. Zadbano o piękny wystrój wnętrza, którego szczególną ozdobę stanowił ołtarz główny „Wielka Święta Rodzina”. Był to tryptyk z początku XVI w. przypisywany mistrzowi Jakubowi z krakowskiej szkoły wybitnego Wita Stwosza lub łączony z kręgiem wrocławskiego rzeźbiarza i malarza Jakuba Beinharda. Późnogotycki ołtarz nie ma już jednak w Oleśnie, cenne rzeźby zostały skradzione w nocy z 19/20 VIII 1994 r. Największą świętość oleskiego sanktuarium stanowi późnogotycka figura Świętej Anny Samotrzcę z przełomu XV i XVI w. Drewniana polichromowana rzeźba wykonana została w warsztacie artysty „szkoły śląskiej”.

Napływ pielgrzymów do liczącego wtedy niespełna 1000 mieszkańców Olesna, o których dokumenty wizytacyjne parafii z XVII w. donoszą, że było ich aż 10 tysięcy w dzień odpustu, przyczynił się do rozbudowy tego kościoła. Ówczesny proboszcz Andrzej Pechenius (Pichenius) zawarł umowę z cieślą z Gliwic Marcinem o nazwisku Snopek (Senepek, Sempek). Budowniczy w latach 1669-1670 postawili pięć kaplic o barokowym wystroju - kaplicę św. Anny, św. Krzyża, 14 Orędowników, Wniebowzięcia NMP i Matki Boskiej Częstochowskiej. W ten sposób skomponowano przepiękną, pięciopłatkową „oleską różę”, widniejącą również w herbie miasta. Najstarsza część kościoła to jakby korzenie połączone jedenastometrowym przejściem-łodygą z pięcioma płatkami-kaplicami tej swoistej architektonicznej róży, która z wszystkich drewnianych kościołów w Polsce posiada najbardziej oryginalny rzut.

Przy kościele w II poł. XVII w. i na pocz. XVIII w. mieszkali miejscowi pustelnicy. Ta wyróżniająca się teatralnością programu architektonicznego świątynia stanowi wizytówkę Olesna. Jest celem

pątników i turystów, z kraju i z zagranicy, którzy licznie odwiedzają to magnetyzujące miejsce. Wstępowali w progi tego kościoła znakomici goście: kardynał Marian Jaworski, kardynał Stanisław Nagy, nuncjusz apostolski w Polsce abp Celestino Migliore, osobisty fotograf papieża Jana Pawła II Arturo Mari i inni.

Promując ten najpiękniejszy i zarazem najbliższy sercu wielu oleśnian pomnik kultury, jakim jest kościół św. Anny, Urząd Miejski w Oleśnie wyemitował wyprodukowany w Mennicy Polskiej S.A. bimetaliczny lokalny dukat „7 Anien” i srebrny „70 Anien”. W 2012 r. kościół św. Anny został laureatem konkursu organizowanego przez Opolską Regionalną Organizację Turystyczną, uzyskując zaszczytny tytuł najlepszego produktu turystycznego Opolszczyzny. Kościół św. Anny można zwiedzać nie tylko w godzinach nabożeństwa, ale także w każdą niedzielę w godz. 12.00-18.00.

To ukochane przez mieszkańców Oleśna święte miejsce trwa w swoim transcendentnym spokoju i pięknie, integrując mieszkańców i przyciągając tłumy rodaków z kraju i z zagranicy, szczególnie w okresie odpustu. Bo św. Anna, wielbiona w pradawnej figurce, jest niezawodnym wsparciem mieszkańców tej Ziemi, śpiewających gromko: „Niech się co chce ze mną dzieje, w Tobie, święta Anno, mam nadzieję”.

Obecnie Sanktuarium przeżywa Jubileusz 500-lecia poświęcenia kościoła św. Anny. Odpustową Mszę św. w dniu 29 lipca br. w kościele św. Anny w Oleśnie odprawił prymas Polski, abp Wojciech Polak. Dzięki przywilejowi, jaki Penitencjaria Apostolska z Watykanu nadała dekretem wydanym 13 kwietnia 2018, przybywający do Sanktuarium wierni mogą do 31 grudnia 2018 uzyskać odpust zupełny.

Oprac. na podstawie:

http://parafia-olesno.pl/o_parafii/koscioly/anna.html

<https://nto.pl/500lecie-kosciola-sw-anny-w-olesnie-wiarni-moga-uzyskac-odpust-zupelny-zdjecia/ar/13173775>

<https://nto.pl/ruszaja-obchody-500lecia-kosciola-sw-anny-w-olesnie-to-najpiekniejszy-z-kosciolow-drewnianych/ar/13089621>

http://parafia-olesno.pl/o_parafii/koscioly/anna.html

Informacja dla grup zorganizowanych i osób indywidualnych chcących odwiedzić świątynię :

**Parafia Rzymskokatolicka
p.w. Bożego Ciała w Oleśnie
ul. Kościelna 1
46-300 Oleśno tel. 34 3582070**

www.parafia-olesno.pl

**Msza św. w sanktuarium
od maja do końca września
w niedzielę o godz. 12³⁰**

tekst Ewa Cichoń
zdjęcia i opracowanie Mirosław Dedyk

**Sanktuarium
Św. Anny w Oleśnie**

*„Święta Anno,
módl się za nami...”*

Fot. Wojciech Szczepański

Fot. Mirosław Dedyk

Fot. Mirosław Dragon

Fot. Mirosław Dragon